

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत
जिल्हा आरोग्य अभियान आणि जिल्हा
आरोग्य सोसायटी गठित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: PHD-३००११/१३/२०१३/आरोग्य-७, राग्राआ
जी.टी. रुग्णालय आवार, १० वा मजला,
बी-विंग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ००१.
दिनांक: १४ मार्च, २०१४

वाचा -

१. शासन परिपत्रक क्र. राग्राआ-२००५/७४३/प्र.क्र.४२५/आरोग्य-६, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दि. ०५/१२/२००५.
२. शासन परिपत्रक क्र. राग्राआ-२००५/प्र.क्र.४३०/आरोग्य-६, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दि. २२/१२/२००५.
३. शासन परिपत्रक क्र. राग्राआ-२००७/प्र.क्र.४८/आरोग्य-७अ, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दि. १०/०६/२००८.

प्रस्तावना -

केंद्र शासनाद्वारे समाजातील वंचित तसेच संवेदनशील वर्ग विशेषतः स्त्रिया व बालके यांना सार्वजनिक आरोग्य सेवांची पोहोच, उपलब्धता, आणि गुणवत्ता सुधारून एकात्मिक, सर्वसमावेशक, आणि प्रभावी प्राथमिक आरोग्य सेवा पुरविण्यासाठी राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान हा कार्यक्रम १२ एप्रिल २००५ पासून राबविण्यात येत आहे. राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान हा कार्यक्रम मुख्यतः ग्रामीण भागात कार्यरत होता. या अभियानांतर्गत मुख्यतः आंतर व बाह्यक्षेत्रीय अभिसरण, सार्वजनिक आरोग्याशी संबंधित पायाभूत सोयीसुविधांचे बळकटीकरण, सार्वजनिक-खासगी भागीदारी तत्वावर ग्राम स्तरावरील आरोग्य सेवांचे कक्ष तयार करणे, गुणवत्तापूर्ण सेवांवर भर देऊन कार्यक्रम व्यवस्थापन आदानांना वाव देणे याचा समावेश आहे.

महाराष्ट्रातील सुमारे ४५% लोकसंख्या नागरी भागात वास्तव्यास असून त्यामानाने आरोग्याशी संबंधित पायाभूत सोयीसुविधांची कमतरता आहे. ही कमतरता भरून काढण्यासाठी केंद्र

शासनाने नागरी भागात राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान हा कार्यक्रम राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. आता राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान आणि राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान या दोन्हीचा समावेश असेल. यापूर्वी ग्रामीण भागाचा विचार करून जिल्हा आरोग्य अभियानाची रचना करण्यात आली होती. त्यामुळे यापूर्वीच्या जिल्हा आरोग्य अभियानाच्या शासकीय निर्णयाची पुनर्रचना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

प्रस्तावनेमधे नमूद केलेली परिपत्रके रद्द करून शासन जिल्हा आरोग्य अभियानाची रचना करत असून यामध्ये राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान आणि राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान या दोन्हीचा समावेश असेल. पुनर्रचित जिल्हा आरोग्य अभियानाची रचना खालीलप्रमाणे.

अ) जिल्हा आरोग्य अभियान (District Health Mission):-

जिल्हा आरोग्य अभियानाचे गठन खालीलप्रमाणे करण्यात यावे असे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

मा. पालक मंत्री	-	अध्यक्ष
अध्यक्ष जिल्हा परिषद (संबंधीत)	-	सह अध्यक्ष
मा. खासदार (संबंधीत)	-	सदस्य
मा. आमदार-(विधानसभा) (संबंधीत)	-	सदस्य
मा. आमदार-(विधानपरिषद) (संबंधीत)	-	सदस्य
मा. महापौर- (संबंधीत महानगरपालिका)	-	सदस्य
मा. नगराध्यक्ष-(संबंधीत नगरपालिका)	-	सदस्य

शासकीय सदस्य:

जिल्हाधिकारी (संबंधीत)	-	सदस्य
आयुक्त महानगरपालिका (संबंधीत)	-	सदस्य
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद(संबंधीत)	-	सदस्य
उप संचालक, आरोग्य सेवा (संबंधीत)	-	सदस्य
जिल्हा शल्यचिकित्सक, सामान्य रुग्णालय	-	सदस्य
अधिक्षक अभियंता , पाणी पुरवठा (संबंधीत)	-	सदस्य

अन्न व औषध प्रशासन आयुक्तालयाचे (FDA) प्रतिनिधी	-	सदस्य
महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटीचे (MSACS) प्रतिनिधी	-	सदस्य
कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग	-	सदस्य
मुख्याधिकारी, नगरपालिका (संबंधीत)	-	सदस्य
वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका (संबंधीत)	-	सदस्य
उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (महिला व बाल कल्याण), जिल्हा परिषद (संबंधीत)	-	सदस्य
शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक) / शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद (संबंधीत)	-	सदस्य
जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी (संबंधीत)	-	सदस्य

नामनिर्देशित अशासकिय सदस्य:-

अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन मेडीकल असोसिएशन (IMA) (संबंधीत)	-	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन असोसिएशन ऑफ पेडिअट्रिक्स (IAP)	-	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हा फेडरेशन ऑफ ऑबस्टेट्रीक्स अँड गायनॅकोलॉजीस्ट ऑफ इंडिया (FOGSI) (संबंधीत)	-	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हाफार्मसी असोसिएशन (संबंधीत)	-	सदस्य
आरोग्य क्षेत्रात कार्यरत स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी (दोन) (नामांकन स्वतंत्रपणे करण्यात येईल)	-	सदस्य
जिल्हा आरोग्य अधिकारी , जिल्हा परिषद (संबंधीत)	-	सदस्य सचिव

जिल्हा आरोग्य अभियानाची बैठक ६ महिन्यातून एकदा घेण्यात यावी

जिल्हा आरोग्य अभियानाची कार्ये :-

जिल्हा आरोग्य अभियानाने खालील बाबींवर विचार विनिमय करावा.

- १) जिल्ह्यासाठी आरोग्य सुविधा पुरविणे.
- २) जिल्ह्यासाठी आरोग्य क्षेत्राशी संबंधित धोरणात्मक निर्णयाबाबत विचार विनिमय करणे.
- ३) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या अंमलबजावणीतील प्रगतीबाबत आढावा घेणे.

- ४) जिल्हयासाठी आंतरक्षेत्रीय समन्वय साधणे.
- ५) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानासाठी भविष्यातील कार्यक्रम राबविण्यासाठी सूचना करणे.

(ब) जिल्हा आरोग्य सोसायटी (District Health Society):-

जिल्हा आरोग्य सोसायटीची रचना खालीलप्रमाणे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

जिल्हा आरोग्य सोसायटीमध्ये नियामक मंडळ (Governing Body) आणि कार्यकारी समितीचा (Executive Committee) समावेश असेल. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी अतिरिक्त व्यवस्थापकीय व तांत्रिक सहाय्यासाठी या दोन्ही मंडळ समिती कार्यरत राहतील. जिल्हा आरोग्य सोसायटीवर जिल्ह्यातील ग्रामीण तसेच नागरी भागातील सर्व आरोग्य व कुटुंब कल्याण कार्यक्रमांचे नियोजन आणि व्यवस्थापन करण्याची जबाबदारी राहिल.

१) नियामक मंडळ (Governing Body) :-

१.[अ]नियामक मंडळाची रचना (Governing Body): (महानगरपालिका क्षेत्र वगळता) :-

जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	सह- अध्यक्ष
उप संचालक आरोग्य सेवा (संबंधित)	सदस्य
अधिष्ठाता - शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय	सदस्य
जिल्हा शल्यचिकित्सक, सामान्य रुग्णालय	सदस्य
अन्न व औषध प्रशासन आयुक्तालयाचे (FDA) प्रतिनिधी	सदस्य
महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटी(MSACS)चे प्रतिनिधी	सदस्य
उपजिल्हाधिकारी (नगरपालिका प्रशासन प्रभारी)	सदस्य
प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास अभिकरण (DRDA)	सदस्य
मुख्याधिकारी, नगरपालिका	सदस्य
जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक (DPM),राष्ट्रीय आरोग्य अभियान	सदस्य
उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (महिला व बाल कल्याण)	
जिल्हा परिषद (संबंधित)	सदस्य
शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक) /शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक)	

जिल्हा परिषद (संबंधीत)	सदस्य
जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी	सदस्य
वैद्यकीय अधीक्षक उपजिल्हा रुग्णालय / ग्रामीण रुग्णालय	सदस्य
जिल्ह्यातील मेडीकल असोसिएशन /MNGO/SNGO/MO	
परिषदेचे प्रतिनिधी	सदस्य
जिल्हा आरोग्य अधिकारी ,जिल्हा परिषद (संबंधीत)	सदस्य सचिव

१. (ब) नियामक मंडळाची रचना (Governing Body) : (महानगरपालिका क्षेत्र) :-

आयुक्त महानगरपालिका	अध्यक्ष
उप संचालक, आरोग्य सेवा (संबंधीत)	सदस्य
जिल्हा शल्यचिकित्सक, सामान्य रुग्णालय	सदस्य
जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (संबंधीत)	सदस्य
जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक (DPM),राष्ट्रीय आरोग्य अभियान	सदस्य
प्रकल्प अधिकारी, महानगरपालिका	सदस्य
अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय	सदस्य
अन्न व औषध प्रशासन आयुक्तालयाचे (FDA) प्रतिनिधी	सदस्य
महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटीचे	
(MSACS) प्रतिनिधी	सदस्य
प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास अभिकरण (DRDA)	सदस्य
शिक्षण अधिकारी, महानगरपालिका	सदस्य
उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (महिला व बाल कल्याण)	
जिल्हा परिषद (संबंधित)	सदस्य
उप आयुक्त (प्रशासन)	सदस्य
शहर अभियंता	सदस्य

शहर नियोजन अधिकारी	सदस्य
मालमत्ता अधिकारी	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन मेडीकल असोसीएशन (IMA)	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन असोसिएशन ऑफ पेडिअॅट्रिक्स (IAP)	सदस्य
अध्यक्ष, जिल्हा फेडरेशन ऑफ ऑबस्टेट्रीक्स ॲन्ड	
गायनॅकोलॉजीस्ट ऑफ इंडीया (FOGSI)	सदस्य
आरोग्य क्षेत्रात कार्यरत स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी (दोन)	
(नामांकन स्वतंत्रपणे करण्यात येईल)	सदस्य
वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी (MOH)	सदस्य सचिव

नियामक मंडळाची बैठक ६ महिन्यातून एकदा घेण्यात यावी.

नियामक मंडळाचे कार्य :-

- १) जिल्ह्यासाठी आरोग्य सुविधा पुरविणे.
- २) जिल्ह्यासाठी आरोग्य क्षेत्राशी संबंधित धोरणात्मक निर्णयाबाबत विचार विनिमय करणे.
- ३) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या अंमलबजावणीतील प्रगतीबाबत आढावा घेणे.
- ४) जिल्ह्यासाठी आंतरक्षेत्रीय समन्वय साधणे.
- ५) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानासाठी भविष्यातील कार्यक्रम राबविण्यासाठी सूचना करणे.

२.) कार्यकारी समिती (Executive Committee) :-

२.(अ) कार्यकारी समितीची रचना (Executive Committee): (महानगरपालिका क्षेत्र वगळता)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	अध्यक्ष
जिल्हा शल्यचिकित्सक, सामान्य रुग्णालय	सदस्य
उपजिल्हाधिकारी (नगरपालिका प्रशासन प्रभारी)	सदस्य
जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक (DPM), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान	सदस्य
अधीक्षक - उपजिल्हा रुग्णालय/ ग्रामीण रुग्णालय/ महिला रुग्णालय	सदस्य

मुख्याधिकारी, नगरपालिका	सदस्य
वैद्यकीय अधिकारी, नगरपालिका	सदस्य
जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (संबंधीत)	सदस्य सचिव
२. (ब) कार्यकारी समितीची रचना (Executive Committee) : (महानगरपालिका क्षेत्र) :-	
अतिरिक्त आयुक्त / उप आयुक्त (आरोग्य) महानगरपालिका	अध्यक्ष
उपजिल्हाधिकारी (नगरपालिका प्रशासन प्रभारी)	सदस्य
प्रजनन व बाल आरोग्य अधिकारी (RCH)	सदस्य
शहर कार्यक्रम व्यवस्थापन कक्षाचे प्रतिनिधी (CITY PROGRAMME MANAGEMENT UNIT)	सदस्य
जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक (DPM), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान	सदस्य
अधीक्षक- उपजिल्हा रुग्णालय / ग्रामीण रुग्णालय	सदस्य
वैद्यकीय अधिकारी, नगरपालिका	सदस्य
वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी (MOH)	सदस्य सचिव

कार्यकारी समितीची बैठक दर महिन्यातून एकदा घेण्यात यावी.

कार्यकारी समितीचे कार्य :-

१. योजनेवरील तपशीलवार खर्चाचा व अंमलबजावणीचा आढावा.
२. जिल्ह्यांकडून आणि इतर अंमलबजावणी संस्थांकडून प्राप्त प्रस्ताव/ जिल्हा कृती आराखड्यास मान्यता देणे.
३. आराखड्याप्रमाणे अंमलबजावणी करणे व त्यानुसार कार्यक्रमासाठी अनुदान वितरीत करण्यास मान्य झालेल्या कृती.
४. जिल्हा आरोग्य सोसायटीला वितरीत केलेल्या अनुदानाचा आढावा घेणे.
५. सर्व विभागामध्ये/ संस्थामध्ये समन्वय साधण्यासाठी कार्य व्यवस्थापन अंतिम/पूर्ण करणे.
६. नियामक मंडळाने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने निर्णयाच्या अंमलबजावणीचा पाठपुरावा करणे.

सर्व अशासकीय सदस्यांना सद्यस्थितीतील शासकीय नियमांनुसार भत्ते अदा करण्यात यावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०३१११२५९१६६९१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र पवार)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
३. मा. उपमुख्य मंत्री, यांचे सचिव
४. मा. मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य
५. मा. मंत्री, वित्त व नियोजन
६. मा. मंत्री, महिला व बालकल्याण
७. मा. मंत्री, वैद्यकीय शिक्षण व औषध द्रव्य
८. मा. मंत्री, ग्रामीण विकास
९. मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता
१०. मा. मंत्री, नगर विकास
११. मा. मंत्री, सामाजिक न्याय
१२. मा. राज्यमंत्री, सार्वजनिक आरोग्य
१३. मा. खासदार (सर्व)
१४. मा. आमदार (सर्व)
१५. मा. अध्यक्ष, जिल्हा परिषद
१६. मा. महापौर
१७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
१८. सचिव, आरोग्य व कुटुंब कल्याण, भारत सरकार, निर्माण भवन, नवी दिल्ली

- १९.प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग
- २०.प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग
- २१.प्रधान सचिव, वित्त विभाग
- २२.प्रधान सचिव, नियोजन विभाग
- २३.प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषध द्रव्ये
- २४.प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग
- २५.सचिव - २, सार्वजनिक आरोग्य विभाग
- २६.सचिव, महिला व बालकल्याण विभाग
- २७.सचिव, आदिवासी विकास विभाग
- २८.संचालक, आरोग्य व कुटुंब कल्याण, भारत सरकार, पुणे.
- २९.जिल्हाधिकारी
३०. आयुक्त, महानगर पालिका
३१. संचालक, आरोग्य सेवा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग
३२. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन विभाग
३३. संचालक, आयुष
३४. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
३५. कोषागार अधिकारी, (सर्व जिल्हयांचे)
३६. उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांचे स्विय सहायक (सर्व)
३७. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग (सर्व)
३८. जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक (DPM), NHM
३९. प्रकल्प संचालक, MSACS
४०. उपजिल्हाधिकारी (नगरपालिका प्रशासन प्रभारी)
४१. मुख्याधिकारी, नगरपालिका (सर्व)
४२. उपसंचालक, आरोग्य सेवा
४३. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय
४४. जिल्हा आरोग्य अधिकारी
४५. जिल्हा शल्य चिकित्सक
४६. अधिक्षक अभियंता (PWD)
४७. उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, महिला व बाल कल्याण, जि. प.
४८. जिल्हा शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक), जि. प.
४९. जिल्हा शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक)
५०. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी
५१. कार्यक्रम संचालक, (DRDA)

५२. संचालक, एकात्मिक बाल विकास योजना (ICDS)
५३. कार्यकारी आरोग्य अधिकारी (GBMC)
५४. वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी (MOH), महानगरपालिका
५५. वैद्यकीय अधिकारी, नगरपालिका
५६. वैद्यकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णालय/ उपजिल्हा रुग्णालय
५७. अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन मेडीकल असोसिएशन (IMA)
५८. अध्यक्ष, जिल्हा इंडियन असोसिएशन ऑफ पेडिअट्रिक्स (IAP)
५९. अध्यक्ष, जिल्हा फेडरेशन ऑफ ऑबस्टेट्रीक्स अँड गायनॅकोलॉजीस्ट ऑफ इंडीया (FOGSI)
६०. अध्यक्ष, जिल्हा फार्मसी असोसिएशन

NATIONAL HEALTH MISSION
CONSTITUTION OF DISTRICT
HEALTH MISSION AND
DISTRICT HEALTH SOCIETY

Government of Maharashtra

Public Health Department

Government Resolution No.: PHD-30011/45/2013-PHD-Arogya7, NRHM

G.T. Hospital Compound 10th floor, B wing

Mantralaya, Mumbai

Date: 14 March, 2014

Read -

- 1. Government Circular Public Health Department No.:** NRHM- 2005/743/CR
425/PH-6, Dt. 5/12/2005
- 2. Government Circular Public Health Department No.:** NRHM- 2005/Cr
430/PH-6, Dt. 22/12/2005
- 3. Government Circular Public Health Department No.:** NRHM- 2007/Cr 48/PH-
7A, Dt. 10/06/2008

Introduction -

The Government of India has launched NRHM on 12th April 2005; with objective to provide integrated comprehensive and effective primary health care to the under privileged and vulnerable sections of the society especially women and children by improving access, availability and quality of public health services. National Rural Health Mission was mainly addressed to the Rural Area. The key strategies of the mission include: ensure intra and inter-sectoral convergence, strengthening public health infrastructure, increasing community participation, creating a village level health

cadre of health workers fostering public private partnerships, emphasizing quality services and enhanced Programme management inputs.

Almost 45% population of Maharashtra is living in Urban Area but there are fewer infrastructures for Health Activities in Urban Area. To overcome this inadequacy, GOI has taken a decision to start National Urban Health Mission for better Health delivery in Urban Area. Now National Health Mission will cover both NRHM and NUHM. Earlier The District Health Mission was constituted taking into consideration Rural Area. So reconstitution of earlier GR of District Health Mission was under consideration.

Resolution

Government is pleased to constitute a District Health Mission which covers both NRHM and NUHM by abolishing circulars mentioned in preamble. Revised Composition of District Health Mission is as follows:

Composition of District Health Mission :

Hon. Guardian Minister

President, Zilla Parishad

Hon. MPs

Hon. MLAs

Hon. MLCs

Hon. Mayors

President of Municipal Councils

Chairperson

Co-Chairperson

Members

Members

Members

Members

Members

Official Members:

District Collector

Member

Municipal Commissioner

Member

Chief Executive Officer Z.P.

Member

Deputy Director, Health Services (Circle)

Member

Civil Surgeon, General Hospital

Member

Superintending Engineer, Water Supply

Member

Representative of Commissioner FDA

Member

Representative of MSACS

Member

Executive Engineer, PWD	Member
Chief Officer, Municipal Councils	Member
Medical Officer Health, Municipal Corporation	Member
Dy. CEO, (Women & Child Welfare) ZP	Member
District Education Officer (Primary) /	
District Education Officer (Secondary) Z.P.	Member
District Social Welfare Officer	Member

Nominated Non Official Members-

President, District Indian Medical Association (IMA)	Member
President, District Indian Association of Pediatrics (IAP)	Member
President, District Federation of Obstetrics	
And Gynecologist of India (FOGSI)	Member
President, District Pharmacy Association	Member
Representatives of two NGOs working in Health Sector.	Member
(To be nominated separately)	

District Health Officer, ZP **Member Secretary**

Frequency Of the Meeting: once every six months.

Business of the District Health Mission:

- Providing health systems oversight for the district.
- Consideration of policy matters related with health sector (including determinants of good health) of the district.
- Review of progress in implementation of NHM of the district..
- Inter- sectorial coordination of the district.
- Advocacy measures required to promote NHM visibility of the district.

District Health Society :

Government is pleased to re-constitute District Health society comprising of Governing Body and Executive Committee, which shall serve in an additional managerial and technical capacity for effective implementation of the National Health Mission. The District Health Society will be responsible for Planning and Managing all

health and family welfare programme in the District, both in Rural as well as Urban Areas.

1. Governing Body :-

1. [A] Composition of Governing Body: (Non Municipal Corporations Area)

District Collector

Chief Executive Officer, Z.P.

Deputy Director Health Services (Circle)

Dean, Government Medical College

Civil Surgeon, General Hospital

Representative of Commissioner FDA

Representative of MSACS

Deputy Collector (In charge of Municipal Administration)

Project Director, DRDA

Chief Officer, Municipal Councils

District Project Manager (DPM), NHM

Dy. CEO, (Women & Child Welfare) ZP

District Education Officer (Primary) /

District Education Officer (Secondary) Z.P.

District Social Welfare Officer

Medical Superintendent, SDH/RH

Representative of Medical Association/ MNGO/SNGO/

MO Councils

District Health Officer, Z.P.

Chair Person

Co Chair Person

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member Secretary

1. [B] Composition of Governing Body: (Municipal Corporations Area)

Municipal Commissioner

Deputy Director, Health Services (Circle)

Civil Surgeon, General Hospital

District Health Officer, ZP

Chair Person

Member

Member

Member

District Project Manager (DPM), NHM	Member
Programme Officer, Municipal Corporation	Member
Dean, Government Medical College	Member
Representative of Commissioner FDA	Member
Representative of MSACS	Member
Project Director, DRDA	Member
Education Officer Municipal Corporation	Member
Dy. CEO, (Women & Child Welfare), ZP	Member
Deputy Commissioner (Administration)	Member
City Engineer, Municipal Corporation	Member
Town Planning Officer, Municipal Corporation	Member
Estate Officer, Municipal Corporation	Member
President, District Indian Medical Association (IMA)	Member
President, District Indian Association of Pediatrics (IAP)	Member
President, District Federation of Obstetrics And Gynecologist of India (FOGSI)	Member
Representatives of two NGOs working in Health Sector. (To be nominated separately)	Member
Medical Officer Health	Member Secretary

Frequency of the Meeting: once every six months.

Business of the Governing Body of District Health Society:

- Providing health systems oversight for the corporation.
- Consideration of policy matters related with health sector (including determinants of good health) of the corporations.
- Review of progress in implementation of NUHM of the corporations.
- Inter-sectorial coordination of the corporations.
- Advocacy measures required to promote NHM visibility of the corporations.

2. Executive Committee:-

2.(A) Composition of the Executive Committee: (Non Municipal Corporation Area)

Chief Executive Officer, Z.P.	Chair Person
Civil Surgeon, General Hospital	Member
Deputy Collector (In charge of Municipal Administration)	Member
District Project Manager, NHM	Member
Medical Superintendent, SDH/RH	Member
Chief Officer, Municipal Councils	Member
Medical Officer, Municipal Councils	Member
District Health Officer, Z.P.	Member Secretary

2. (B) Composition of the Executive Committee: (Municipal Corporation Area)

Additional Commissioner/ Deputy Commissioner (Health), Municipal Corporation	Chair Person
Deputy Collector (In charge of Municipal Administration)	Member
Reproduction and Child Health Officer, Z.P.	Member
Representative of City Programme Management Unit	Member
District Project Manager (DPM), NHM	Member
Medical Superintendant SDH/RH	Member
Medical Officer, Municipal Councils	Member
Medical Officer Health	Member Secretary

Frequency of the Meeting: Once in every month.

Business of the Executive Committee of District Health Society:

- Detailed expenditure and Implementation review for the corporation.
- Approval of proposals from Corporation and other implementing agencies / Corporation action plans for the corporation.

- Execution of the approved Corporation Action Plan, Including release of funds for Programs at Corporation level as per Annual Action Plan for the corporation.
- Release of funds to the Health institutes of the corporation.
- Finalization of working arrangements for intrasectoral and intersectoral
2) co-ordination for the corporation.
- Review of Follow up actions on decisions of the Governing Body for the corporation.

Non- official members shall be paid TA/ DA at the rates admissible to them as per the existing Government rules.

This Government resolution of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201403111259166917
This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Rajendra Pawar)

Under Secretary to Government of Maharashtra

Copy forwarded to:

1. The Secretary to Hon. Governor of Maharashtra
2. The Secretary to Hon. Chief Minister of Maharashtra
3. The Secretary to the Hon. Dy. Chief Minister of Maharashtra
4. Hon. Minister, Public Health
5. Hon. Minister, Finance & Planning
6. Hon. Minister, Women & Child Welfare
7. Hon. Minister, Medical Education & Drugs
8. Hon. Minister, Rural Development
9. Hon. Minister, Water Supply and Sanitation

10. Hon. Minister, Urban Development
11. Hon. Minister, Social Justice
12. Hon. Minister of State, Public Health
13. Hon. MPs
14. Hon. MLAs
15. Hon. President Zillah Parishad
16. Hon. Mayor
17. The Chief Secretary, Government of Maharashtra
18. The Secretary, Health & Family Welfare, Govt. of India, Nirman Bhawan, New Delhi
19. The Principal Secretary, Urban Development Dept.
20. The Principal Secretary, Public Health Department
21. The Principal Secretary, Finance Department
22. The Principal Secretary, Planning Department
23. The Principal Secretary, Medical Education & Drugs
24. The Principal Secretary, Rural Development Dept.
25. The Secretary II Public Health Department
26. The Secretary, Women & Child Welfare Dept.
27. The Secretary, Tribal Development Dept.
28. The Director Health & Family Welfare, GOI, Pune
29. District Collector
30. Commissioner, Municipal Corporations
31. Director, Health Services, Public Health Department
32. Director, Medical Education and Research Department.
33. Director AYUSH
34. The Accountant General, Maharashtra I/II, Mumbai/ Nagpur
35. The Treasury Officer of all districts
36. The PA to Deputy Secretary to Public Health Department (All)
37. Under Secretary/ Desk Officer, Public Health Department (All)

38. District Project Manager (DPM), NHM
39. Project Director, MSCAS
40. Deputy Collector (In charge of Municipal Administration)
41. CO, Municipal Councils
42. Deputy Director, Health Services
43. Dean Govt. Medical College
44. District Health Officer
45. Civil Surgeons
46. Superintendent Engineer (PWD)
47. Deputy CEO Women and child welfare
48. Dist. Education Officer (Primary)
49. Dist. Education Officer (Secondary)
50. Dist. Social Welfare Officer
51. Project Director (DRDA)
52. Director ICDS
53. Executive Health Officer GBMC
54. MOH of Corporations
55. MO Municipal Councils
56. MS, SDH, RH
57. President, District IMA Association
58. President, District IAP Association
59. President, District Federation of Obstetrics And Gynecologist of India (FOGSI)
60. President, District Pharmacy Association.